

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Για τον Κώδικα Δεοντολογίας των μελών του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Κώδικας Δεοντολογίας των Μελών του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Προοίμιο

Η θέσπιση Κώδικα Δεοντολογίας των μελών του Ελληνικού Κοινοβουλίου συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης του λαού προς το θεσμό του Κοινοβουλίου, εν γένει, και το έργο των βουλευτών ειδικότερα. Απαντά στην απαίτηση των σύγχρονων κοινωνιών να υφίσταται διαφάνεια και αξιοπιστία κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας και λογοδοσία των φορέων της. Ενισχύει τον αλληλοσεβασμό των μελών του Κοινοβουλίου και τη δέσμευσή τους ως προς την τήρηση κανόνων κοινοβουλευτικής δεοντολογίας.

Άρθρο 1 Σκοπός

Η θέσπιση του παρόντος Κώδικα έχει ως σκοπό τη διατύπωση κανόνων που, συμπληρωματικώς προς αυτούς του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων, διέπουν τη συμπεριφορά των Βουλευτών, τόσο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, όσο και κατά την εν γένει παρουσία τους στην κοινωνία.

Άρθρο 2 Γενικές Αρχές

Οι Βουλευτές οφείλουν:

α) Να τηρούν πιστά τον Κανονισμό της Βουλής και να

διαφυλάσσουν την ελεύθερη και δημοκρατική λειτουργία του Κοινοβουλίου.

β) Να ασκούν τα καθήκοντά τους με αμεροληψία, αντικειμενικότητα και αλληλοσεβασμό.

γ) Να τηρούν τις αρχές της προάσπισης του κύρους της Βουλής, της προσήλωσης στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες και της εχεμύθειας, όπου αυτή απαιτείται από το Σύνταγμα ή νόμο ή τον Κανονισμό της Βουλής.

δ) Να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, κατ' αποκλεισμό της εξυπηρέτησης σε βάρος του, οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου προσωπικού συμφέροντος ή οφέλους υπέρ αυτών των ιδίων ή τρίτων προσώπων.

ε) Να συμβάλλουν στην αποτροπή εκδηλώσεων μίσους κατά προσώπων λόγω της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής τους, των θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθησεών τους, του φύλου τους, της ηλικίας τους, της αναπηρίας τους ή του σεξουαλικού προσανατολισμού τους.

στ) Να προβαίνουν σε συνετή χρήση και διαχείριση των μέσων και παροχών που η Βουλή θέτει στη διάθεσή τους, αποκλειστικά για την απρόσκοπτη άσκηση του έργου τους και για την εκπλήρωση των κοινοβουλευτικών τους καθηκόντων.

Άρθρο 3 Σύγκρουση συμφερόντων

1. Σύγκρουση συμφερόντων υφίσταται όταν βουλευτής, κατά την άσκηση καθηκόντων του, εν γνώσει του εξυπηρετεί, σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος, αμέσως ή εμμέσως, ιδιωτικό συμφέρον, οικονομικό ή άλλο, αυτού του ίδιου ή άλλου, φυσικού ή νομικού προσώπου.

Δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων όταν πρόκειται περί δραστηριότητας ή ιδιότητάς του ως μέλους του κοινωνικού συνόλου ή ως μέλους ευρείας κοινωνικής ομάδας προσώπων ή λόγω της δραστηριότητάς του εκ της επαγγελματικής ιδιότητάς του.

2. Οι Βουλευτές υποχρεούνται, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, να ενημερώνουν εγγράφως τον Πρόεδρο της Βουλής για τυχόν επελθούσα μεταβολή κατά το χρονικό διάστημα από της υποβολής της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης μέχρι της υποβολής νέας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (ν. 3213/2003, όπως ισχύει) όσον αφορά την οικονομική δραστηριότητά τους, όπως και των συζύγων και των πρώτου βαθμού συγγενών τους, ικανή να προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Την ίδια υποχρέωση έχουν οι Βουλευτές και για τυχόν επιγενόμενη κατάσταση, ικανή να προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

3. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, όπως και όταν υπάρχει έγγραφη και επώνυμη αναφορά, ο Πρόεδρος της Βουλής παραπέμπει το ζήτημα στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας.

4. Σε περίπτωση που, αφού ακούσει τον Βουλευτή, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης ή μετά από αίτησή του, η Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας κρίνει ότι στοιχειοθετείται σύγκρουση συμφερόντων, εισηγείται προς τον Πρόεδρο της Βουλής περί του πρακτέου.

5. Σε περίπτωση αμφιβολίας της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας ως προς την ύπαρξη κατάστασης ικανής να προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων ή αν αυτή κρίνει ότι το ζήτημα χρήζει περαιτέρω έρευνας, ο Πρόεδρος της ενημερώνει τον Πρόεδρο της Βουλής. Εν συνέχεια, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας εισηγείται προς τον Πρόεδρο της Βουλής περί του πρακτέου.

Άρθρο 4

Δώρα, σχετικές παροχές και ωφελήματα

1. Οι Βουλευτές οφείλουν να μην αποδέχονται δώρα ή παροχές ή άλλα ωφελήματα, των οποίων η φύση ή η χρηματική αξία εγείρουν ζητήματα μεροληπτικής άσκησης των κοινοβουλευτικών τους καθηκόντων. Χρηματική αξία μεγαλύτερη των διακοσίων (200) ευρώ θεωρείται, κατά τεκμήριο, και σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ικανή να εγείρει ζητήματα αμεροληψίας.

2. Δώρα των οποίων η αξία είναι μικρότερη των διακοσίων (200) ευρώ, τα οποία δίδονται ως αναμνηστικά επίσημης επίσκεψης και φιλοξενίας στο πλαίσιο κοινοβουλευτικής δραστηριότητας, καταχωρίζονται, με δήλωση του Βουλευτή και με ευθύνη της Διεύθυνσης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, στην οποία ανήκει ο βουλευτής, σε ειδικό κατάλογο, ο οποίος τηρείται στη γραμματεία της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας. Με δήλωση του Βουλευτή καταχωρίζονται, επίσης, όπως ανωτέρω, δώρα, παροχές και άλλα ωφελήματα των οποίων η χρηματική αξία ξεπερνά τα διακόσια (200) ευρώ, με ειδική αιτιολογία του Βουλευτή ως προς την αποδοχή τους.

3. Σε περίπτωση έγγραφης και επώνυμης αναφοράς, όπως και σε περίπτωση κατά την οποία Βουλευτής αμφι-

βάλλει περί του πρακτέου, το ζήτημα ελέγχεται από την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας, η οποία προβαίνει σε ό,τι είναι αναγκαίο προς αυτό.

Άρθρο 5

Χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών και εγγράφων προς ίδιον όφελος

1. Οι Βουλευτές οφείλουν να μη χρησιμοποιούν προς ίδιον οικονομικό όφελος ή προς οικονομικό όφελος τρίτου προσώπου εμπιστευτικές πληροφορίες και έγγραφα, που περιέρχονται σε γνώση τους εκ της άσκησης των καθηκόντων τους.

2. Στην περίπτωση που Βουλευτής γνωστοποιεί, με οποιονδήποτε τρόπο, προς τρίτους πληροφορίες ή έγγραφα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, λαμβάνεται ιδιαίτερα υπ' όψιν η αιτιολόγηση της απόφασής του, σε συνδυασμό με τις αρχές της διαφάνειας και της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

3. Η ρύθμιση του παρόντος άρθρου δεν παρακωλύει την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Άρθρο 6

Κατάθεση αναφορών

1. Οι αναφορές που έχουν ως αντικείμενο παράβαση διατάξεων του παρόντος Κώδικα υποβάλλονται εγγράφως και επωνύμως και κατατίθενται σε πρωτόκολλο της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας.

2. Σε περιπτώσεις για τις οποίες δεν προβλέπεται ειδικότερη διαδικασία στις ρυθμίσεις των προηγούμενων άρθρων, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας, αν κρίνει ότι το ζήτημα πρέπει να διερευνηθεί, ενημερώνει τον Πρόεδρο της Βουλής. Ο Πρόεδρος της Βουλής παραπέμπει, εν συνέχεια, το ζήτημα στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας, η οποία ενεργεί κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 3 του παρόντος Κώδικα.

3. Σε κάθε περίπτωση, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας μπορεί να επιληφθεί ζητήματος αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς βουλευτή και αυτεπαγγέλτως, κατ' ανάλογη εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 7

Συνδρομή στο έργο της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας

1. Οι Βουλευτές τους οποίους αφορά έρευνα σχετική με παράβαση ρύθμισης του παρόντος Κώδικα, όπως και κάθε δημόσια αρχή ή ιδιωτικός φορέας, οφείλουν να συντρέχουν την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας στο έργο της.

2. Σε περίπτωση που η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας διαπιστώσει ότι αυτό δεν καθίσταται εφικτό, ενημερώνει σχετικώς τον Πρόεδρο της Βουλής.

3. Οι Βουλευτές ακούγονται πάντοτε από την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας είτε μετά από πρόσκλησή τους προς τούτο είτε μετά από αίτησή τους.

Άρθρο 8 **Πειθαρχικά μέτρα**

1. Σε περίπτωση που, μετά την κατάθεση της εισήγησης της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας και εντός προθεσμίας οριζόμενης από τον Πρόεδρο της Βουλής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, ο Βουλευτής δεν συμμορφώνεται προς την ως άνω εισήγηση, δύνανται να επιβάλλονται, μετά από εισήγηση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής και, κατά περίπτωση, απόφαση του Προέδρου της Βουλής ή πρότασή του προς την Ολομέλεια της Βουλής ή το Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής και απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής ή του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής, τα εξής πειθαρχικά μέτρα:

α) Όταν πρόκειται περί επίδειξης συμπεριφοράς κατά παράβαση των γενικών αρχών του άρθρου 2 του παρόντος Κώδικα, ανάκληση στην τάξη, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 78 του Κανονισμού της Βουλής και, σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις, μομφή για αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 80 του Κανονισμού της Βουλής.

β) Όταν πρόκειται περί παράβασης της διάταξης που αφορά σύγκρουση συμφερόντων, προσωρινός αποκλεισμός του Βουλευτή διάρκειας μέχρι δεκαπέντε (15) ημερών από τις συνεδριάσεις της Βουλής ή αποκλεισμός από τις συνεδριάσεις συγκεκριμένης επιτροπής στις οποίες συζητείται ζήτημα σχετικό με την υπό έλεγχο σύγκρουση συμφερόντων, και, σωρευτικώς ή εναλλακτικώς, περικοπή του ενός δευτέρου (1/2) της μηνιαίας αποζημίωσής του, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφοι 4, 5 και 6 του Κανονισμού της Βουλής.

γ) Όταν πρόκειται περί παράβασης της διάταξης που αφορά την αποδοχή δώρων ή παροχών ή ωφελημάτων, περικοπή μέχρι του ενός δευτέρου (1/2) της μηνιαίας αποζημίωσης του Βουλευτή και υποχρέωση απόδοσης του ωφελήματος υπέρ κοινωφελούς σκοπού, κατά την εισήγηση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας. Η ποινή επαναλαμβάνεται ανά μήνα, μέχρι συμμόρφωσης του Βουλευτή προς την απόφα-

ση της Ολομέλειας της Βουλής ή του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής.

δ) Όταν πρόκειται περί παράβασης της διάταξης που αφορά τη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών, περικοπή, με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, μέχρι του ενός δευτέρου (1/2) της μηνιαίας αποζημίωσης του Βουλευτή.

2. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο Βουλευτής καλείται, πριν από την επιβολή του πειθαρχικού μέτρου, ενώπιον του Προέδρου της Βουλής ή της Ολομέλειας της Βουλής ή του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής, προκειμένου να αναπτύξει, εντός είκοσι (20) λεπτών, τις απόψεις του.

Τα επιβαλλόμενα πειθαρχικά μέτρα ανακοινώνονται στην Ολομέλεια του Σώματος και δύνανται, σε περιπτώσεις λήψης αυστηρών μέτρων, να αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της Βουλής.

Άρθρο 9 **Συνεδριάσεις της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας**

1. Η Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας συνέρχεται σε όλες τις περιπτώσεις σε μυστική συνεδρίαση, το απόρρητο δε της διαδικασίας διατηρείται μέχρις ότου ο Πρόεδρος της Βουλής, μετά την κατάθεση της εισήγησης της Επιτροπής, είτε επιβάλει πειθαρχικό μέτρο, είτε υποβάλει πρόταση περί λήψης πειθαρχικού μέτρου στην Ολομέλεια της Βουλής ή το Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής. Τα πρακτικά τηρούνται από το Τμήμα Πρακτικών Επιτροπών και Γραμματείας της Διεύθυνσης Διαρκών Επιτροπών.

2. Το απόρρητο δεν ισχύει έναντι του ενδιαφερόμενου Βουλευτή.

Άρθρο 10 **Δημοσιότητα του Κώδικα Δεοντολογίας των Βουλευτών**

Ο παρών Κώδικας αποτελεί Παράρτημα του Α' Μέρους του Κανονισμού της Βουλής και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της Βουλής.

Άρθρο 11
Έναρξη ισχύος

Ο παρών Κώδικας ισχύει από της δημοσίευσής του στην
Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,

2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ